ਨੰ: 7/3/2015-ਰਸ1/39 2. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸੈਲ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

- ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ;
- 2) ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ;
- 3) ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼;
- 4) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੁਲਿਸ/ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੁਲਿਸ:
- 5) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ;
- 7) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼;
- 8) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼/ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ;
- 9) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਸਿਵਲ)। ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 28-12-2-15

ਵਿਸ਼ਾ:- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਿੱਚ "ਹਰੀਜਨ" ਅਤੇ "ਗਿਰੀਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ਮੈਨੂੰ ਓਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਪ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ OM No. 12025/14/90-SCD ਮਿਤੀ 16.08.1990(ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ) ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਿੱਚ "ਹਰੀਜਨ" ਅਤੇ "ਗਿਰੀਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਯਕੀਣੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

2. **ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਮੂਹ ਸਬੰਧਤਾਂ** ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਗ੍ਰੱਤਰ ਭਲਾਈ

ਇਸ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰ.ਵਿ.ਪੱ.ਨੰ: ਨੰ: 7/3/2015-ਰਸ1/393

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 28 -। 2 - 2015

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਭਲਾਈ

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੈ: 7/3/2015-ਰਸ1/394 ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 2-8-12- 2015 ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

- 1) ਨਿਜੀ ਸਕੱਤਰ/ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ;
- 2) ਨਿਜੀ ਸਕੱਤਰ/ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ;
- 3) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ/ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ/ਸਵਾਧੀਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ;
- 4) ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਕਮਰਾ ਨੰ:8, ਚੇਥੀ ਮੰਜਿਲ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ-1, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 26.11.2015 ਦੀ ਪਾਲਮਤਾ ਵਿੱਚ।
- 5) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾ ਗ. ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਭਲਾਈ

Copy of letter No. 12025/14/90-SCD (R.L. Cell), dated 16th August, 1990 from Shri Mata Prasad, Additional Secretary to Government of India addressed to the Chief Secretary to all State Governments/U.T.Administrations and others.

Subject:— Avoidance of the terms like 'Harijan and Girijan' in respect of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in official matters, dealings etc.

Sir,

I am directed to refer to the Ministry of Home Affair's letter No. 12025/44/80-SC & BCD. I/IV, dated 10-2-82 addressed to all the State Government/U.T. Administrations in which a request made to issue instructions to the certificate issuing authorities not to insert the word 'Harijan' or 'Girijan' in the Scheduled Caste/Scheduled Tribe certificate, but to mention only the name of the Caste/Tribe to which the persons belongs. The Ministry of Information & Broadcasting was also requested vide letter No. 12025/44/80-SC & BCD. I/IV, dated 1-2-82 to use the terms 'Scheduled Castes' and 'Scheduled Tribes' instead of 'Harijan' and 'Girijan' respectively in English and their appropriate translation in other national languages in public mass media. On request by the Ministry of Home Affairs (now Ministry of Welfare) vide its letter No. 12025/17/82-SC & BCD. IV/I, dated 19-10-82 to the erstwhile Ministry of Education and Culture (now Human Resource Development), It was brought to the notice of all the educational institutions under their control regarding the use of the terms Scheduled Castes and Scheduled Tribes instead of the terms Harijan and Girijan in the School Leaving Certificates.

- 2. It has been represented from time to time by the various Organisations/Associations working for the welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes that many State Governments/U.T. Administrations use the words 'Harijan' and 'Girijan' in official matter dealings, etc. These organisations have represented that the words 'Harijan' and 'Girijan' are derogatory and these words are often used for denoting Scheduled Castes and Scheduled Tribes by all the Government agencies. In this connection, it is clarified that nowhere in the Constitution of India the words Harijan and Girijan are used for denoting Scheduled Castes and Scheduled Tribes respectively. In so far as the communities scheduled in the Presidential Orders of 1950 and 1951 are concerned, the terms Scheduled Castes and Scheduled Tribes are invariably used. The use of any other term may introduce ambiguity, apart from producing a feeling of resentment in the minds of conscious members of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.
- 3. In view of the position explained above, it is requested that for all official transactions, matters, dealings, certificates etc., the Constitutional terms Scheduled Castes and Scheduled Tribes in English and their appropriate translation in other national languages should alone be used for denoting the persons belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes included in the Presidential Orders mentioned above and for referring to those castes and tribes. The State Governments/U.T. Administrations are also requested that in the names of the Departments which are in overall charge of the development/welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, wherever terms like 'Harijan' and 'Girijan' are used, the Constitutional terms Scheduled Castes and Scheduled Tribes be substituted.